

РЕШЕНИЕ

№ 154

гр. ХАСКОВО, 28.11.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – ХАСКОВО, II-РИ СЪСТАВ, в публично заседание на двадесет и осми ноември през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: МИЛЕНА Д. ПЕТЕВА-Г.ЕВА
Членове: СТРАТИМИР Г. ДИМИТРОВ
БОРЯНА П. БОНЧЕВА-
ДИМИТРОВА

при участието на секретаря Р. ЗЛ. Т.
в присъствието на прокурора Н. С. Т.
като разгледа докладваното от МИЛЕНА Д. ПЕТЕВА-Г.ЕВА Частно
наказателно дело № 20225600200526 по описа за 2022 година

Производството е по чл. 17 от Закона за екстрадицията и европейската заповед за арест /ЗЕЕЗА/ във връзка с чл. 16 от Европейската конвенция за екстрадиция /ЕКЕ/.

Образувано е по искане на прокурора при Окръжна прокуратура – Хасково, към което е приложена молба от съдебните власти на Република Турция за екстрадиране на лицето М. Л. Г. /M. L. G./, гражданин на ***. В искането се твърди, че молещата държава е изпълнила всички изисквания на чл. 16, т. 4 от ЕКЕ за изпращане на официалната молба за екстрадиция и останалите документи по чл.12 от ЕКЕ и чл.9 ЗЕЕЗА в предвидените от Конвенцията срокове. Към молбата за екстрадиция били приложени копия от валидни заповеди за задържане. В искането се посочва още, че молбата за екстрадиция съдържа пълно описание на престъплението, предмет на образуваното наказателно производство, преписката била попълнена и с копия от приложимите разпоредби от турския наказателен закон, а молбата изхождала от компетентен орган на молещата държава. С оглед на това прокурорът моли за допускане на заявената в молбата екстрадиция.

В съдебното заседание прокурорът от Окръжна прокуратура-Хасково поддържа своето становище, както и изложените в сезирация съда документ съображения за редовност на молбата за екстрадиция и липсата на основания за прекратяване на производството или за отказ да бъде удовлетворена постъпилата молба от съдебните власти на Република Турция.

В съдебно заседание поисканото за предаване лице М. Г. категорично отказва да даде съгласие за екстрадиция след информиране за последиците от това изявление.

Противопоставя се на искането за екстрадиция, поддържайки, че то се основава на политически, военни и религиозни причини. Навежда доводи за опасност от необосновано преследване, задържане и осъждане от турската държава, както и преднамерено уличаване в принадлежност към обявена за терористична организация, в която той нито членувал, нито с нея имал каквато и да е друга свързаност.

Защитниците на поисканото за екстрадиция лице също оспорват искането, като подкрепят становището на своя доверител. Поддържат, че в случая са налице визираните в чл.7 т.1, т.3, т.4 и т.5 от ЗЕЕЗА абсолютни основания за отказ да се уважи това искане. В тази връзка се твърди, че екстрадицията цели преследване за политическо по същността си престъпление, както и е налице обосновано предположение, че в хода на наказателното преследване основните права на задържания обвиняем няма да бъдат гарантирани, че той ще бъде съден от извънреден съд и подложен на унизително и нечовешко отношение.

Съдът след преглед на събраните по делото доказателства, констатира следното:

Производството е образувано по искане на прокурора от Окръжна прокуратура-Хасково, направено въз основа на преписка, образувана пред Върховната касационна прокуратура по реда на чл. 14, ал. 1 от ЗЕЕЗА. Към тази преписка са приложени документи от посочените в разпоредбата на чл. 9, ал. 1 от ЗЕЕЗА.

Преписката съдържа официална молба от съдебните власти на Република Турция за екстрадиция на лицето М. Л. Г. /M. L. G./, роден на *** г. в град ***. Според молбата екстрадицията на лицето се иска с цел реализиране на предприето спрямо него наказателно преследване в молещата държава за престъпления, описани като: „запланирано убийство“ и „членство в организация, образувана за извършване на престъпление“. Посочено е, че престъпленията са наказуеми по чл. 82, ал. 1а вр. чл. 38, ал. 1, чл. 220, ал. 1, 2, 3 и 4 от Наказателния закон на Република Турция и са извършени на 18.12.2002 г. в град Анкара, квартал Чанкая, като за първото от тях е предвидено наказание „тежко доживотно лишаване от свобода“, а за второто наказание „лишаване от свобода за срок от две до четири години“ /съгласно извлечението от законовите разпоредби, придружаващо молбата/. В молбата е дадено описание на престъплението, в Г. е заподозрян. Посочено е, че на 18.12.2002 г. около 20:05 – 20:20 часа е извършено убийството на *** Н. Х. на автопарк в квартал Чанкая на град Анкара, като Х. бил убит с два изстрела в главата с пистолет калибър 9 мм, а на мястото са намерени две празни гилзи от пистолета, без самото оръжие да е било открито. Дадени са кратки данни за жертвата: *** Н. Х., *** в *** към *** в Анкара, който имал издадени проучвания и трудове по националните въпроси на Република Турция. Информацията сочи, че приживе Х. е бил прицел на определени среди, които не са били доволни от издадените трудове. Като доказателства против М. Л. Г. се изтъква, че убийството на Н. Х. е било запланувано от лица с инициали Е.А. и М.О., които ползвали за посредник трето лице с инициали А.К., а то от своя страна било във връзка със заподозрения М. Г.. В молбата за екстрадиция се уточнява, че след събирането на доказателства срещу всички заподозрени в извършването на убийството част от тях са били задържани, а други поради бягството им са обявени за издирване. Сред укрилите се бил и Г., спрямо когото била издадена заповед за задържане от месец юни 2022 година, която към молбата не се прилага. Посочва се още, че разследването се води по дело № 2022/10069 от 27.08.2022 г. на 4-ти Второинстанционен наказателен съд-Анкара. Уточнява се, че погасителната давност за престъпленията, в извършването на които Г. е заподозрян, е 30 години и тя ще изтече на 18.12.2032 г. В раздел „Гаранции“ от молбата е посочено, че вменените престъпления не са от политически и военен характер, като заподозреният ще има право да се възползва от всички права за законна защита, предвидени в международните споразумения, по които Република Турция е страна, както и в националното ѝ законодателство. Към молбата е приложение извлечение от разпоредбите на турския национален закон, приложими за престъпленията, в извършването на които е заподозряно лицето М. Г..

Представена е Заповед за задържане, издадена от 4-ти Второинстанционен наказателен съд – Анкара по дело № 2022/10069, в която е посочено, че поисканото за екстрадиране лице се издирва по обвинение за извършване на престъпление „запланувано убийство“, извършено през 2002 г., с правна квалификация чл. 82, ал. 1а от Наказателния закон на Република Турция. Представена е и втора заповед от същата дата, съгласно която задържане е постановено и за второто престъпление, в което Г. е заподозрян – „членство в организация, образувана за извършване на престъпление“.

Представя се още препис от удостоверение за жителство, според което М. Г. (с бащино име К., майчино име Г.), е роден на ***** г. в град ***, сключил е граждански брак на *** г., към момента на издаване на удостоверението е ***, считано от 09.03.2020 г. В удостоверението също така е посочено, че М. Г. е извършил припознаване на две свои деца – М. Ж. Я. (припозната на *** г.) и на А. Г. Г. (припозната на *** г.). Отбелязано е още, че към настоящия момент М. Г. е с адрес в град ***.

В дадените пред съда подробни обяснения М. Л. Г. категорично отрича да е извършил описаните в молбата за екстрадиция престъпления. Той твърди, че в Република Турция е бил ***/с *** ***/, като през 2005 година напуснал *** поради ***, а през 2006 г. започнал работа като ***. През 2009 година, продължава Г., той бил арестуван от полицаи, прокурори и съдии, привърженици на организацията *** и обвинен, наред с още много други лица /сред които и други ***/ за членуване в наименувана като „****“ организация. Задържането, твърди Г. още, продължило общо 5 години и шест месеца – до месец март на 2014 година, когато той бил освободен. Обвинението по това дело, смята Г., било без каквито и да е уличаващи го доказателства – основавало се на съдържанието на оптичен диск, което той така и не успял да научи, тъй като то не му било представено, а и дискът по-късно бил унищожен от разследващите органи. Г. твърди, че е бил задържан и обвинен, защото е бил *** на клиент, обвинен в принадлежност към същата организация „****“, която магистратите-*** тогава преследвали. Настоящото обвинение Г. оценя като идентично на предходното – без доказателствена подкрепа, основано на съмнителни свидетелски показания /политически мотивирани/, дадени от бивш ***, член на групировката ***. Целта на настоящото наказателно преследване, според Г., била той да бъде обвинен в принадлежност към организацията ***, свидетелство за което били действителните имена на посочените само с инициали в молбата за екстрадиция М. Й. и Е. А., членове на същата групировка, както и всеизвестният факт, че убийството на Х. е извършено по политически причини и то по поръчение на ***. Допълва се още от Г., че след приключването на процеса против него по делото „****“ по негова жалба били образувани наказателни производства против съдии, прокурори и полицаи, обвинени за членуване във ***, както и в превишаване на власт. В подкрепа на това защитата представя в препис и в превод от турски език на български език Решение № *** г. по дело № *** г. на Съд за тежки престъпления, 19-ти състав, образувано по жалба на М. Г. срещу И. А. и М. М. Й.. С цитирания съдебен акт е взето решение за окончателно разследване срещу лицата М. М. Й. и И. А. за предприетите от тях действия срещу М. Г., свързани с извършените незаконни претърсване и изземване, както и незаконния му арест. Деянията на лицата Й. и А. са квалифицирани като състовомерни по Закона за борба с тероризма и Наказателния кодекс на Република Турция – като членство във въоръжена терористична организация, злоупотреба със задължения и лишаване на лице от свобода.

Представено е в препис и в превод от турски език на български език и Решение № *** г. по дело № *** г. на Върховния съд на Република Турция, 8-мо наказателно отделение (първа инстанция), образувано по жалба на М. Г. срещу осем други лица по обвинение за извършено престъпление „злоупотреба със задължения, лишаване на лице от свобода“. От текста на представения съдебен акт се установява, че е образувано дело с основен номер *** за това, че обвиняемият по това дело М. М. Й. е действал срещу М. Г. в етапа на разследване на делото, известно като „Делото ****“, по което Г. е привлечен като

обвиняем, въпреки липсата на доказателства, които да оправдаят основателно подозрение в извършено престъпление. Според същия документ обвиняемият Й. разпоредил арестуването на М. Г. и претърсване на *** му ***. Уточнява се, че по съдебен ред е установено, че при извършване на претърсването и изземването в *** на 01.07.2009 г. не са спазени разпоредбите на чл.130 НПК и чл.58 от Закона за адвокатурата - претърсването е извършено неправомерно поради отсъствие на прокурор, на собственика на помещението и на представител на *** колегия, без да е уведомен никой, като решението за претърсване и изземване е взето при превишаване границите на компетентността, без да са представени конкретни доказателства, които да обосновават нуждата от извършване на подобни действия, с което са били нарушени разпоредбите на чл. 161 и чл. 162 от СМК. В същото решение се посочва още, че обвиняемият И. А. е действал срещу М. Л. Г. в етапа на разследване на делото, известно като „Делото ****“, по което Г. е привлечен като обвиняем, въпреки че *** ***, която е обект на обиск, се е намирала извън юрисдикцията на А., като не е било установено разумно подозрение, необходимо за заповедта за обиск и не са представени никакви доказателства към същата заповед.

Защитата представя още също в препис и в превод от турски език на български език Определение по дело № ***/***г. на Върховния съд на Република Турция, 9-то наказателно отделение (първа инстанция), образувано по жалба на М. Г. срещу десет други лица. От текста на представения съдебен акт се установява, че З. Й., Е. Ш., М. А. П., Н. Т., Ю. Д. (бивши републикански ***) и Х. Ч., Х. Х. Й., Е. Ф., Н. Т. и С. С. Х. (бивши ***) са приложили мерки като претърсване, изземване, насочване към арест и осъждане срещу жалбоподателя Г., като са допуснали многобройни нарушения на закона в разследванията и производствата, известни като „Разследването ****“, по което Г. е бил изправен пред съда, като в същото време са извършвали дейности в съответствие с крайната цел на въоръжената терористична организация ***, с която са били свързани. Производството по делото е разделено и са образувани отделни производства –за престъпление членство във въоръжена терористична организация и за престъпление злоупотреба със служебно задължение и лишаване от свобода на лица.

Представеното в препис и с превод Решение № ***/*** г. по дело № ***/***г. на Съд за тежки престъпления, 30-ти състав сочи образувано по иск на М. Г. срещу Министерство на финансите на Република Турция производство. С решението е присъдено парично обезщетение и законна лихва в полза на ищеца в размер на *** турски лири за загуба на доходи поради неспособност за работа по време на незаконното задържане, както и парично обезщетение за неимуществени вреди в размер на *** турски лири.

Прилага се още препис с превод от турски език на български език Решение № ***/*** по дело № ***/***г. на Съд за тежки престъпления, 11–ти състав, образувано по жалба на тринадесет лица, сред които и М. Г., срещу двадесет и две други лица - освободени от длъжности прокурори и съдии, като всички тези лица са обвинени в престъпления, квалифицирани като злоупотреба със задължения; защитаване на престъпник; лишаване на лице от свобода; нарушаване на поверителността на комуникацията; нарушаване на поверителността на личния живот; злоупотреба със служебно положение; разкриване на поверителността на комуникациите; записване на комуникационно съдържание в нарушение на поверителността; фалшифициране на официален документ от държавен служител; разкриване на изображения и звуци, свързани с личния живот. От текста на представения съдебен акт се установява, че са събрани доказателства за връзки на обвиняемите лица и принадлежност към въоръжената терористична организация ***. С решението е открито окончателно разследване срещу обвинените, като е посочено, че те при изпълнение на функцията си като магистрати не са действали в съответствие с Конституцията и разпоредбите на закона, влизайки в структурата на въоръжената терористична организация ***, което било несъвместимо с принципите на независимост, безпристрастност, точност и компетентност.

Представен е още от защитата в превод на български език документ, озаглавен „Анализ на убийството на Н. Х. в обвинителния акт на 5-ти Висш наказателен съд в Анкара по дело № ***/***Е (главно дело срещу ***)“. В анализа е акцентирано върху практиката на организацията *** да хвърли вината върху другото за убийства, които нейни членове са извършили в миналото, чрез свои агенти по делото „****“. Като примери са цитирани отделни престъпления, сред които и убийството на Н. Х.. Защитата се позовава и на доклад от Втори международен симпозиум по сигурността, озаглавен „*** като международна заплаха“, включен в сборник с наименование „Публикации на Полицейската академия“ от декември 2018 г. на Дирекция на Полицейската академия, Международен център за изследване на тероризма и сигурността. Докладът е изготвен от *** М. Ш., *** М. Т., *** Б. С., *** И. И., *** Я. Ш., *** *** Х. К. и *** М. О.. На страница първа от него са изброени примери за престъпните действия, пряко свързани с организацията ***, за която се сочи, че е извършила убийството на *** и *** като Н. Х. и Х. М.. За първия от тях се посочва, че е убит от *** на *** г. пред дома му в резултат на въоръжено нападение. Също така се изтъква, че на 11 август 2000 г. в рамките на обвинителния акт, изготвен срещу лидера на *** Ф. Г., била направена справка с проучванията на Х. за ***, в която той разкривал схемата на терористичната организация, като този негов труд не бил приобщен към делото, тъй като наблюдаващият го прокурор бил отстранен след скандал с видеозапис, организиран именно от ***. Впоследствие Х., е записано още в доклада, започнал да пише книга, озаглавена „****“, за да популяризира своите проучвания, но те не били публикувани поради смъртта му. Участието на *** в убийството било посочено и в протоколите на Парламентарната Комисия за разследване към Великото Народно Събрания на Турция след опита за преврат от 15 юли 2016 г., се отбелязва още в доклада.

В подкрепа на доводите, свързани с поддържаните основания за отказ, защитата се позовава, съответно представя копие от предложение за резолюция на Европейския парламент по доклад А9 – 0149/2022 г. на Комисията за Турция за 2021 г. В предложението е изразено съжаление относно продължаващото влошаване на положението с правата на човека в Турция, като се подчертава, че съществува репресивна форма на управление, чиито основни стълбове са злоупотребата с правната рамка – по-специално чрез предявяване на обвинения в тероризъм и ограничаване на свободата на изразяване, включително липсата на независимост на съдебната система и тези обстоятелства са описани като преднамерена, непрестанна и систематична държавна политика, разработена с цел потискане на всякакви критични дейности, пряко или косвено, но с цел възпирането им. Уточнява се, че при следването на тази политика, турските държавни органи са готови явно и трайно да не спазват своите международни и вътрешни правни задължения, произтичащи от членството на Турция в Съвета на Европа. В изложението Република Турция е призована да изпълни изцяло всички решения на Европейския съд по правата на човека в съответствие с чл. 46 от Европейската конвенция за правата на човека, което задължение се явява безусловно и произтича именно от членството на Турция в Съвета на Европа. Изразена е сериозна загриженост относно непропорционалните и произволни мерки, ограничаващи свободата на изразяване, както и сериозна загриженост относно все по-големия брой жалби, подадени в Конституционния съд във връзка с нарушения на конституционни права и относно липсата на промени, въведени след разкриването на тези нарушения, като голям процент от тези жалби се отнасят до нарушаване на правото на справедлив процес. Поставен е акцент върху продължаващия правен и административен натиск от страна на турското правителство върху гражданското общество и защитниците на правата на човека, адвокатите, журналистите, представителите на академичните среди, профсъюзните дейци, етническите и религиозните малцинства и многобройните турски граждани. Подчертава се, че разпоредбите за борба с тероризма в Турция все още са твърде общи и се използват произволно за потискане на основните права и критичните гласове, включително на журналисти, активисти и политически опоненти, и в тази връзка като злоупотребявали със

законодателството за борба с тероризма, органите на турската държава омаловажавали сериозността на действително съществуващата заплаха. Изразена е загриженост относно отказа на Турция да изпълни препоръките на Европейския комитет против изтезанията и нечовешкото или унижително отнасяне или наказание. От своя страна прокурорът представя Резолюция на Европейския парламент от 10.06.2015 година относно Доклада на Комисията от 2014 г. за напредъка на Турция /2014/2953(RSP)/ в подкрепа на поддържания довод, че процесът „***“ не е бил политически мотивиран, а „лошо проведен“, както било отбелязано в доклада. Прокурорът прилага още гаранции, изпратени му от Заместник-министъра на правосъдието на Република Турция, както и оригинал на вече получените от съда документи по повод искането за допълнителна информация.

Защитата представя и Мотивирано решение на 36-ти наказателен съд-Анкара от 21.11.2022 г. за изпращане на образуваното пред този съд дело под № ***/*** по подсъдност на Висшия специализиран наказателен съд по дала за тероризъм. Решението касае обвинение за извършеното на *** г. убийство на Н. Х., като обвинени по делото са десет лица, сред които М. Л. Г., Н. Г. Б. и Ф. Г.

Представени са и доказателства, установяващи, че против поискания за екстрадиция М. Г. в Република България е образувано ДП № 200/2022 г. по описа на ГПУ – Свиленград, представляващо преписка с вх. № 3813/2022 г. по описа на РП–Хасково за престъпление по чл. 279, ал. 1 НК, извършено на 23.08.2022 г. По това дело Г. е привлечен в качеството на обвиняем, взета е била спрямо него мярка за неотклонение „гаранция в пари в размер на 300 лева“, на основание чл.31 ал.1 т.1 от ЗЧРБ е бил отнет *** му задграничен паспорт с № ***, издаден на ***г., а впоследствие „анулиран“ от *** власти. Досъдебното производство е приключило с постановление за прекратяване на наказателното производство от 21.09.2022 г. на наблюдаващ прокурор при РП – Хасково, ТО – Свиленград. На 26.08.2022 г. Г. е депозирал пред ДАБ към Министерския съвет молба за предоставяне на международна закрила /хуманитарна закрила и статут на бежанец/, а на 29.08.2022 г. е изпратил молба до Президента на Република България, съдържаща искане за предоставяне на убежище. И в двата документа той е заявил, че в страната му *** е застрашен от преследване поради политическите му убеждения /твърди, че е поддръжник на партия, различна от управляващата/, като се е позовал на водения в миналото против него съдебен процес, неоправданото му задържане и опасения от повторно такова. Президентът не е разгледал молбата, не е образувал производство по нея, т.е. убежище не е предоставено.

В хода на съдебното производство от съдебните власти на Република Турция бяха изискани допълнителни документи и уточнения във връзка с молбата за екстрадиция на М. Л. Г.. Изискано беше и предоставянето на допълнителни гаранции, които подробно се описаха в изпратеното до молещата държава писмо. Последната чрез Дирекция „МОС“ и чрез Министерството на правосъдието депозира своя отговор. С него се представи извлечение от доклад за разглеждане на дело № ***/*** на 4-ти състав на Истанбулски наказателен съд за тежки престъпления, озаглавено и популярно в турското общество като „Делото ***“, както се сочи в отговора. Изложена е хронологията на процесуалните и административни действията, предприети по това дело и касаещи обвиняемия по него М. Г., както следва: В 13-ти Наказателен съд за тежки престъпления било образувано наказателно производство въз основа на обвинителен акт № *** на Истанбулската главна прокуратура по разследване № *** от 17.07.2009 г. и досъдебно производство № *** на прокуратурата срещу М. Л. Г. по обвинения за създаване и ръководене на въоръжена терористична организация, публично разкрИ.е на изображения и звукозаписи, излагащи личния живот, предоставяне на поверителни документи, свързани с държавната сигурност, предоставяне на поверителна информация, разкрИ.ето на която е забранено; нарушаване на неприкосновеността на личния живот; унищожаване на документи, свързани с държавната сигурност; злоупотреба с документи за държавната сигурност; вземане чрез измама и кражба на документи, свързани с държавната сигурност; неправомерно записване на лични данни.

По внесения обвинителен акт, установява още изпратеният от молещата държава документ, било образувано наказателно дело № ***, като обвиняемият М. Г. бил задържан на 07.01.2009 г., а след това на 12.01.2009 г. и задържан под стража със заповед за арест, с което и започнало наказателното преследване против него. Впоследствие с решение № *** на 13-ти Истанбулски наказателен съд за тежки престъпления от 05.08.2013 г. по дело № *** обвиняемият бил осъден на 10 години лишаване от свобода за създаване и ръководене на въоръжена терористична организация; на 2 години и 6 месеца лишаване от свобода за предоставяне на поверителни документи, свързани с държавната сигурност; на 7 години и 6 месеца лишаване от свобода за предоставяне на поверителни документи, свързани с държавната сигурност; на 3 години и 9 месеца лишаване от свобода за неоторизиран достъп, неразрешено разкриване и разпространение на лични данни; постановена била оправдателна присъда за нарушаване на неприкосновеността на личния живот. В справката е посочено, че решението е обжалвано, поради което с решение № *** на 16-ти наказателен състав на Касационния съд от 21.04.2016 г. по дело № ***, решението било отменено по отношение на всички престъпления, повдигнати против обвиняемия. Уточнено е, че дело под номер *** на 13-ти състав на Истанбулския съд за тежки престъпления е разпределено в 4-ти Състав на Истанбулския наказателен съд, като делото е записано под нов номер – *** по описа на същия съд, а след приключване на производството по него обвиняемият М. Г. бил оправдан с решение № *** на 21-ви наказателен съд за тежки престъпления от 10.03.2014 г. Впоследствие делото било върнато от касационния съд на 17.06.2016 г. след институционален контрол и отмяна на оправдателното решение, като било записано под нов номер – ***, което производство съдът прекратил поради местна неподсъдност и върнал делото отново на Истанбулския наказателен съд за тежки престъпления, в който то било образувано под номер ***. В крайна сметка, съдът оттеглил обвинението спрямо обвиняемия Г. за нарушаване на неприкосновеността на личния живот и постановил оправдателна присъда по всички останали обвинения. Този окончателен съдебен акт влязъл в сила на 04.11.2019 г., се посочва в доклада.

В отделно писмо на Главната прокуратура – Анкара до Окръжен съд – Хасково е даден отговор на искането на съда за предоставяне на допълнителна информация. Във връзка с уточнението на фактите, касаещи престъплението „членство в престъпна организация“, в което Г. е заподозрян съгласно молбата за екстрадицията му, е посочено, че същият е подведен под наказателна отговорност за убийството на *** *** Н. Х. в град Анкара и съществувало основателно подозрение, че на датата на престъплението Г., злоупотребявайки с длъжността си на *** *** и ръководейки останалите заподозрени по разследването, участващи в престъпна организация, е подбудил трето лице с име А. Т. М. да убие Н.Х.. Пояснено е, че съгласно турския национален закон убийството и членуването в престъпна организация са самостоятелни престъпления и са уредени в отделни наказателни разпоредби, но когато престъпната организация, която е създадена за извършване на убийство, в крайна сметка убие човек, турският национален закон изисквал извършителите да бъдат наказани както за умишлено убийство по чл. 82/1-а от НК, така и за членство в престъпна организация (по чл. 220/2 НК), поради което са издадени заповеди за задържане на М. Г. и по двете обвинения. Отбелязано е също, че към настоящия момент се провеждало разследване, като след приключването му предстояло образуването на дело срещу Г. и останалите заподозрени лица. Главната прокуратура на Анкара отказва да посочи пълните имена, изписани на латиница, на лицата, чиито инициали са посочени в молбата за екстрадиция, като се позовава на „презумпцията за невиновност“ по отношение на същите, опасността от натиск върху другите заподозрени по случая, както и на принципа за секретност. Уточнено е, че в графата „правна рамка“ на заповедта за арест на М. Г., издадена от 4-ти Наказателен мирови съд на Анкара по повод обвинението „членство в престъпна организация“ поради техническа грешка е изписана разпоредбата на чл. 82/1а от НК, докато всъщност наказателната отговорност за това деяние била предвидена в чл. 220/2 от НК на

Турция. Отново се потвърждава искането за екстрадиране на заподозрения М. Г. за нуждите на наказателното производство в Република Турция.

При така описаната фактическа обстановка съдът счита, че в случая са налице някои от формалните предпоставки за допускане на екстрадицията на исканото от молещата държава лице. Както вече се посочи, молбата за екстрадиция съдържа реквизитите, изброени в разпоредбата на чл.9 ал.2 от ЗЕЕЗА /съответно чл.12 от ЕКЕ/, като не се констатира основание за недопустимост на екстрадицията поради гражданство, имунитет, предоставяне на убежище или наказателна неотговорност съгласно националното ни законодателство. Както вече се посочи, изпратената от Г. до Президента на страната ни молба за предоставяне на убежище е оставена без последствия – производство по нея не е образувано. На следващо място, описаните в молбата за екстрадиция деяния представляват престъпления, както по закона на молещата държава, така и по Наказателния кодекс на Република България. Представените извлечения от Наказателния кодекс на Република Турция установяват наказуемостта на деянията, за които против Г. е предприето наказателно преследване, като предвидените за тях санкции са: „доживотен затвор“ /за престъплението по 82 ал. 1а вр. чл.38 от НК/, и „лишаване от свобода за срок от две до четири години“ /за престъплението по чл.220 ал.2 от НК/. Фактическото изложение на престъпното поведение сочи, че то представлява престъпление и съгласно Наказателния кодекс на Република България, защото изпълнява обективните и субективни признаци на престъпните състави по чл.116 ал.1 т.9 вр. чл.20 ал.3 от НК /съучастие под формата на подбуждателство за извършване на предумишлено убийство/ и по чл.321 ал.2 от НК /участие в организирана престъпна група/. Наказанията за тези престъпления са съответно „лишаване от свобода от петнадесет до двадесет години, доживотен затвор и доживотен затвор без замяна“ и „лишаване от свобода за срок от една до шест години“. Така предвидените наказания според националния ни закон и закона на молещата държава обуславят от една страна наличието на изисквания се съгласно чл.5 ал.1 от ЗЕЕЗА санкционен минимум, а от друга кореспондират с давността за наказателното им преследване съгласно приложимите разпоредби в двете държави. Според Наказателния кодекс на Република България възможността за наказателно преследване на престъплението „предумишлено убийство“ се погасява след изтичането на двадесет години /чл.80 ал.1 т.1 от НК на Република България/. Съгласно правилото на чл.80 ал.3 от НК началото на давностния срок е моментът на довършване на престъплението, а той в случая е 18.12.2002 г. Това в съчетание с нормативната уредба на молещата държава относно давността, сочи отсъствие на посочените в чл.7 т.6 от ЗЕЕЗА /чл.3 и чл.10 от ЕКЕ/ пречки за екстрадиция относно това престъпление, доколкото според посоченото в молбата и в приложеното към нея законово извлечение давностният срок за наказателно преследване, чието начало е идентично на уреденото в националния ни закон, се равнява на 30 години, т.е. изтича на 18.12.2032 г. Следователно към настоящия момент погасяващото наказателното преследване основание категорично не е настъпило нито съгласно закона на молещата държава, нито съгласно този на замолената.

Не така обаче стои въпросът относно давността за наказателно преследване на престъплението „членуване в престъпна група“, което както се отбелязва в допълнителния отговор, представлява самостоятелно престъпление. В молбата и в допълнителните пояснения към нея не се сочи каква е давността за наказателно преследване според закона на Република Турция за това престъпление. Според националния ни закон обаче, давностният срок се равнява на десет години, защото за престъплението по чл.321 ал.2 от НК се предвижда наказание „лишаване от свобода за срок от една до шест години“ и според правилото в разпоредбата на чл.80 ал.1 т.3 от НК давността за него е с продължителност от десет години, считано от момента на довършване на престъплението – 18.12.2002 г. Очевидно е при това положение, че давностният срок за това престъпление е изтекъл на 18.12.2012 година съгласно националния ни закон, поради което относно него е налице абсолютното основание за отказ по чл.7 т.6 от ЗЕЕЗА /чл.3 от ЕКЕ/, което не позволява

удовлетворяване на искането за екстрадиция в тази му част. Затова молбата подлежи на последваща преценка за основателност само относно описаното в нея друго престъпление – квалифицираното като „запланувано убийство“, макар останалите законови основания за отказ, на които защитата се позовава, да касаят и деянието, възможността за чието преследване е погасена. За престъплението „убийство“ не е провеждано наказателно преследване в Република България и не е постановявана присъда. Законодателството на молещата държава не предвижда смъртно наказание, поради което представяне на предвидените в чл.9 ал.3 т.5 от ЗЕЕЗА гаранции не е необходимо. Не се откриват и някои от посочените в чл.8 от ЗЕЕЗА относителни основания за отказ да бъде уважена молбата за екстрадиция: престъплението не е подсъдно на българския съд и в Република България не е било образувано и прекратено наказателно производство за него; същото не е извършено извън територията на молещата държава.

Съдът намери обаче, че в случая са налице някои от задължителните основания за отказ да бъде уважена молбата за екстрадиция и относно това престъпление. Както вече се посочи, в своите обяснения, а преди това в отправените молби до Президента на Република България и Държавната агенция за бежанците към МС, Г. е поддържал, че в Република Турция е преследван и ще бъде преследван заради политическите си убеждения, както и че образуваното понастоящем против него наказателно производство, заради което се иска предаването му в тази държава, има политически характер – обвинен е в убийството, извършено на *** г., заради подозрения в принадлежност към организацията ***. Именно това твърдение даде основание на съда да поиска от молещата държава гаранции, че наказателното производство, което се води под № ***/*** за „запланувано убийство“ и „членство в престъпна организация“ не се основава на политически подбуди, включително такива, свързани с предполагаемо членуване във *** или друга политически организация, като дадените в самата молба за екстрадиция такива гаранции се прецениха като твърди общи и неконкретни. В изпратения от молещата държава отговор поисканите гаранции практически не се предоставят, както и не се предоставиха такива, че повдигнатото против Г. обвинение не касае престъпление, свързано с политическите му убеждения или предполагаема връзка с определена организация, в частност с ***. Изказаните от задържания опасения, че обвинението в извършено убийство /а и членство в престъпна организация/ се коренят всъщност в подозрение /а и обвинение/ за принадлежност към определена политическа структура, не са хипотетични и изолирани от конкретиката на случая и събраните по делото доказателства. На първо място, Г. вече е бил обвиняем в Република Турция за такова по рода си престъпление, като е бил задържан по т.нар. „дело ****“ от *** г. до *** г., т.е. 5 години, 2 месеца и 2 дни. По това дело той първоначално е бил осъден – за създаване и ръководене на терористична организация, за предоставяне на поверителна информация, за предоставяне на поверителни документи, свързани с държавната сигурност, за неоторизиран достъп и неразрешено разкриване и разпространение на лични данни, като наложеното му наказание е било „лишаване от свобода за срок от 23 години и 6 месеца“. Процесът по това дело е продължил и след освобождаването на Г. през 2014 година, като той е завършил на 04.11.2019 г., когато е било постановено окончателното решение, с което подсъдимият е бил оправдан по всички обвинения, т.е. това наказателно производство е продължило около десет години. Дали „делото ****“ е било политическо по естеството си и какви са били условията, при които е било провеждано производството по него, е въпрос, който доказателствата по настоящото дело установяват, защото горесцитираните и представени от защитата документи /решения на турския съд/ сочат, че съдии, прокурори и полицаи, работили по случая „****“, понастоящем са обвиняеми за злоупотреба със служебното си положение, изразила се в предприемане на претърсвания, изземвания, задържане на лица /в частност на Г./, повдигане на обвинения при отсъствие на валидни доказателства и изопачаване на съществуващите, като всички тези техни действия са били израз на лоялност към въоръжената терористична организация *** и преследването

на нейните цели. Освен това същността на делото „****“ е ноторна, а и българският съд вече е имал повод да приеме, че „разследването ****“, като насочено срещу голям брой лица /***, ***, ***, ***, ***/, свързващият елемент между които са били политическите им възгледи и критиката към тогавашното правителство, е на практика политически процес. Именно затова с Решение № ***/*** г. по ВНЧД № *** г. Апелативен съд-Бургас е отказал да уважи отправено от съдебните власти на Република Турция искане за екстрадиция на *** гражданин, макар и обвинен в криминално по характера си престъпление, за което е прието, че прикрива преследване по различни от официално обявените подбуди. Представената от прокурора Резолюция на Европейския парламент относно доклада на Комисията за Турция от 2014 г., приемащ процеса „****“ като „лошо воден“, без да се дава друга конкретна оценка, не променя и не влияе върху извода за характера му, първо защото докладът е изготвен в момент, в който производството е било все още висящо /то е приключило окончателно през 2019 година/ и второ защото преценката за „лошо разследване“ очевидно не касае подбудите, на чиято основа то е било предприето. А изводът, който се налага в контекста на настоящото производство, е, че Г. вече е бил обвинен, задържан, разследван и после оправдан за политическо по естеството си престъпление. Обстоятелството, че за това незаконно обвинение той е получил обезщетение, а неговите „обвинители“ сега са обвиняеми, не изключва, а напротив – засилва съмненията относно мотивите на настоящото обвинение, дори без да се отчита факта на самото наказателно преследване против магистратите заради членуване им във ***, което като мащабно по размерите си и опасно според последиците си явление е остро критикувано в т.17 и т.18 от Резолюцията на Европейския парламент от 19.05.2021 г. относно докладите на Комисията за Турция за 2019-2020 година. В същия доклад /т.19 от него/ са коментирани и констатираните от Комисията тормоз, задържане, наказателно преследване и осъждане на *** във връзка с професионалната им дейност и представителството на техни клиенти, както и повдигането на обвинения, идентични на тези, по които клиентите им са се защитавали – факти, които Г. съобщава и в обясненията си при изложението на причините, породили задържането му по делото „****“. И макар тези причини да не могат да бъдат отнесени към настоящото обвинение, то няма как всички отрицателни констатации на Комисията и на Европейския парламент относно съблюдаването на човешките права в т.нар „масови“ процеси с обвинения за предполагаемо членство в терористични организации /т.14 от доклада/, относно злоупотребите, свързани с тероризъм /т.42/, относно отказа да бъдат спазвани решенията на ЕСПЧ /т.21/ да не бъдат отчетени при съмненията за действителния характер на повдигнатото против Г. обвинение в контекста на твърденията му, че лицата, сочени като негови съучастници в планираното убийство са записани само с инициали в молбата за екстрадиция, за да не бъде разкрита ръководната им роля във ***, а обвинението по този начин да бъде свързано с предполагаемо членство в тази организация и така установена политическата му същност. Тук е мястото да бъде обсъдено представеното от защитата Решение от *** г. по дело № *** на 36-ти Тежък наказателен съд-Анкара. Същото решение съдържа подробен анализ и оценка на факти, сочещи пряката връзка между повдигнатото обвинение за убийството на Х. и принадлежността към *** на обвинените в убийството лица, сред които са Г. и Ф. Г. Друг е въпросът защо в настоящата молба за екстрадиция това дело не се цитира, но наличието му потвърждава както критиките в Резолюцията на Европейския парламент относно практиките за разделяне, обединяване на дела и образуване на повече от едно дело за идентично /същото/ престъпление, така и опасността, че Г. ще бъде преследван не за криминално престъпление, а заради подозрение в определени политически убеждения. В тази връзка следва да се вземе предвид и представения от защитата „Анализ на убийството на Н. Х. в обвинителния акт на 5-ти Висш наказателен съд в Анкара по дело № *** Е (главно дело срещу ***)“, сочещ, че разследването на това убийство е пряко свързано с организацията и членуването в нея, което е подобно на водените срещу съдии, прокурори и полицаи дела, обвинени в лоялност към преследваните

от *** цели и в същото време сходно с условията, при които е бил проведен процесът „***“. Всъщност не само отказът на молещата държава да даде гаранции за отсъствието на подобна връзка, но и отказът да предостави на съда дешифриране на именните инициали, на практика кореспондират с изказаните от защитата опасения, които наред с това се допълват от съдържанието на документа от 07.06.2022 г., озаглавен „До Истанбулската Главна прокуратура Бюро инструкции“, който молещата държава твърди, че представлява издадената на 08.06.2022 г. заповед за задържане на Г. по повод предприетото наказателно преследване, получило впоследствие номер *** при подготвителен такъв ***. В този документ е посочено, че след постановеното от дежурния мирови наказателен съдия задържане, заподозрените следва да се предадат на Окръжната дирекция за сигурност в Анкара, Секторна дирекция за борба с тероризма, което на фона на споменатите вече констатации на комисията по повод обвиненията в тероризъм и членуване в терористични организации, а и изпращането на дело № *** на Висшия специализиран наказателен съд по дела за тероризъм, резонно поставя въпроса ще бъде ли разследван и обвинен Г. в такова по рода си престъпление и то след като Конвенцията за борба с тероризма ясно очертава кои деяния се включват в понятието „тероризъм“ и заради това се изключват от кръга на политическите преследвания. От друга страна, отказът на молещата държава да представи акта за привличане на Г. към наказателна отговорност /не се сочи ясно, че такъв не е съставен/ пък поражда въпроса относно съответствието на описаното в молбата и действителното повдигнато обвинение, за да е възможно категорично да бъде изключен неговият политически характер. Вярно е, че заповедта за задържане принципно е равностойно на акта за привличане приложение към молбата за екстрадиция, но спецификата на случая и най-вече издаването на приложените към молбата заповеди за арест след установяването на Г. в България, предполагат по-конкретен и по-точен отговор както на поставения от съда въпрос, така и на изисканото уточнение относно правната квалификация на престъплението, за чието разследване е била издадена заповедта от 08.06.2022 г. /или 07.06.2022 г./ по воденото с № *** разследване.

Молещата държава предостави гаранции относно съблюдаването на презумпцията за невиновност, но изводът, че правата по §6 т.2 от ЕКПЧОС на задържания Г. ще бъдат спазени също няма как да бъде категоричен. Съмнение за това създава и съдържанието на изпратения допълнителен отговор, в който е заявено, че след приключването на разследването пред съда в Анкара срещу М. Г. и останалите заподозрени ще бъде заведено наказателно дело, което с основание поражда въпроса дали резултатите от разследването ще бъдат решаващи или не за продължаването на наказателното преследване, още повече че то явно се води по няколко дела. Тук няма как да не се обсъди и задържането на К. Д. /Д./ на летището в гр.Истанбул при опита ѝ да отпътува за България, за да даде показания по образуваното пред Окръжен съд-Хасково екстрадиционното производство. Твърденията на защитата, че Д. е планирала престой в гр.***и полет към България на *** г. /преди съдебното заседание на 05.10.2022 г./ са подкрепени от представените доказателства, които наред с това сочат, че на *** г. тя не е била допусната да отпътува, тъй като турските гранични власти са установили, че на 21.09.2022 г. спрямо нея е била наложена забрана за напускане на страната /без да се отбелязва да е обвинена в престъпление/, а паспортът ѝ е анулиран, както всъщност е бил анулиран и паспортът на самия Г.. Прочитът на така предприетите от турските власти административни мерки спрямо К. Д. няма как да бъде различен от този, който предлага защитата, а именно, че тя целенасочено е възпрепятствана да представи своите показания в съда.

Последното пък следва да не бъде отнесено към гаранциите по смисъла на §3 от ЕКЗПЧОС, а именно, че в молещата държава исканият няма да бъде подложен на насилие, изтезание, жестоко, унижително или нечовешко отношение както по време на самия съдебен процес, така и при изпълнението на наказанието, което евентуално ще му бъде наложено, както и че той няма да бъде лишен от справедлив процес /§6 от Конвенцията/.

Последователна е практиката на ЕСПЧ /делото М. и А. срещу Турция – Решение от *** г.; делото М.Г. срещу България – Решение от 25.03.2014 г.; делото С. срещу Обединеното кралство/, че при преценката на риска лицето да бъде подложено на несъвместимо с чл.3 от Конвенцията отношение в молещата екстрадицията му държава съдът следва да се опира на всички налични по делото данни и служебно да събира такива, така че по безспорен начин да установи дали рискът от подобно отнасяне е реален. В тази връзка, приема ЕСПЧ, следва да бъдат събрани всички възможни доказателства, в това число доклади, официални публикации и становища, съдържащи сведения за относимия към екстрадиционното производство въпрос, касаещ горепосочените опасности, като държи сметка за общата ситуация в държавата по местоназначение, както и за спецификите на конкретните обстоятелства. А в случая такива сведения, обосноваващи не хипотетична, а действителна заплахата от изтезания и унижение се съдържат в Доклада на комисията за Турция и в Резолюцията на Европейския парламент – в.32 от доклада и т.37 от резолюцията. Тревожните констатации в тези два документа относно положението на задържаните в Турция, данните за малтретиране, побои и жестокост при арест и безнаказаността на подобно поведение напълно кореспондират с твърденията на защитника на Г. по дело № .../делото за обезщетение/, а и на самия него пред съда, за условията, в които е той е бил поставен в продължение на повече от пет години, за увреждането на зрението му и неадекватната медицинска намеса, довела до трайно намаляване на функцията на едното око, както и до влошаването на общото му здраве. На практика и самата продължителност на предварителното задържане по делото „...“, която несъмнено е неразумна, поставя въпроси относно съблюдаването на възприетите в ЕКПЧ принципи и готовността те да бъдат следвани в хода на водените наказателни производства и изпълнението на наложените наказания. Именно заради съмнения за спазването на основните права и отказа на Република Турция да изпълни препоръките на Европейския комитет против изтезанията и нечовешкото и унижително отношение /т.32 от Резолюцията на Европейския парламент/ с Решение № ... г. по Вчнд № *** г. Апелативен съд-София е отказал да уважи отправена от Турция молба за екстрадиция. А липсата в случая на конкретни и ясно заявени гаранции, че възприетите в ЕКЗПЧ стандарти ще бъдат изпълнени по отношение на Г. не дава основание да бъде прието, че визираните в чл.3 от конвенцията опасности са изключени. В тази връзка отново следва да се цитира Решението от 25.03.2014 г. на ЕСПЧ по делото М.Г. срещу България, според което дадените уверения от властите на страната по местоназначение са само един от факторите, които следва да се вземат предвид при преценката на личното положение на исканото за екстрадиране лица и те сами по себе си не са достатъчни, за да гарантират удовлетворителна закрила срещу риска от малтретиране, като този риск следва да бъде отхвърлен след съвкупната преценка на всички обстоятелства. А в случая фактите, сочеши миналото задържане на Г., продължителният му престой в затвора по обвинение, повдигнато в масов политически процес, а и предвиденият в закона на молещата държава 5-годишен срок за предварително задържане /т.13 от Резолюцията от 2014 г./, който по делото „****“ явно е бил надхвърлен, дават повод да се приеме съществуването на основателна заплахата от идентично отношение и в сега образуваното против него наказателно производство.

Изложеното мотивира съда да приеме, че днес представените гаранции не могат да елиминират визираните в чл.7 т.4 и т.5 от ЗЕЕЗА опасности, а допълнителен аргумент в тази насока са констатациите в Резолюция на Европейския парламент от 05.05.2022 г. относно случая О. К. в Турция (***), приемаща неизпълнение на решенията на ЕСПЧ от страна на Турция и дори започване на процедура за установяването на такова неизпълнение след резолюция на Комитета на министрите на Съвета на Европа /за нарушение по чл.46 от ЕКПЧ/, а също и констатираща допуснати нарушения на Конвенцията и на Международния пакт за граждански и политически права, а и на вътрешното право, изразили се в произволни арести и обвинения, както и проява на унижително и нечовешко отношение към обвиняемите. Резолюцията на Европейския парламент анализира и редица други проблеми в

молещата държава, поставящи под въпрос върховенството на закона и независимата съдебна власт, но е безпредметно тяхното подробно обсъждане, след като констатациите относно неспазването на решенията на ЕСПЧ и нарушаването на поетите ангажменти, свързани с присъединяването на Република Турция към ЕКПЧ в съвкупност с липсата на ясен механизъм за упражняване на мониторинг върху декларираните условия, при които ще бъде реализирано наказателното производство против Г., прави дадените гаранции неудовлетворителни и не изключващи обсъдените основания за отказ. От друга страна, прегледът на представените гаранции обосновава извод за декларативния им характер - на практика представляват извлечения и обяснения на правни норми, без да са свързани с конкретиката на случая и особеностите на предприетото спрямо Г. наказателно производство.

Заради изложените съображения се прие, че в случая се установяват визираните в разпоредбата на чл.7 т.4 и т.5 от ЗЕЕЗА основания за отказ, а за престъплението „членство в организация, образувана за извършване на престъпление“ е налице и соченото в т.6 на чл.7 от ЗЕЕЗА също такова по рода си основание. Затова молбата на съдебните власти на Република Турция не може да бъде уважена.

Така мотивиран, съдът

РЕШИ:

По Молбата на Главната републиканска прокуратура-Анкара, Република Турция от 02.09.2022 г.: ОТКАЗВА екстрадицията на М. Л. Г. /M. L. G./, роден на ***** година в гр. ***, гражданин на *** с персонален номер ***, поискана от съдебните власти на Република Турция с цел наказателно преследване за престъпления, квалифицирани като „запланувано убийство“ /по чл.82 ал.1а вр. чл.38 ал.1 от Наказателния закон на Република Турция/ и „членуване в организация, образувана за извършване на престъпление“ /по чл.220 ал.1-4 от същия закон/, извършени на *** година и разследвани по дело № ***/***/ /подготвителен номер ***/***/ на 4-ти Второинстанционен наказателен съд-Анкара.

Решението подлежи на обжалване и протест пред АС-Пловдив в 7 - дневен срок от днес.

Препис от решението след влизането му в сила да се изпрати на Министъра на правосъдието за уведомяване на молещата държава.

След влизане в сила на решението препис от него да се изпрати и на Върховната касационна прокуратура.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____